

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І
НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра економіки, менеджменту
та комерційної діяльності
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	Теорія організації
Викладачі	Глевацька Наталія Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки, менеджменту та комерційної діяльності Журавльов Віталій Максимович, асистент кафедри економіки, менеджменту та комерційної діяльності
Рівень вищої освіти, галузь знань, спеціальність, освітня програма	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування» Спеціальність: 073 «Менеджмент» Освітньо-професійна програма: «Менеджмент»
Контактний телефон	+380508394535 (Глевацька Н.М.) 0678321682 (Журавльов В.М.)
Е-mail	nataglev@ukr.net
Обсяг та ознаки дисципліни	Обов'язкова дисципліна загальної підготовки, змістових модулів – 2. Форма контролю: екзамен. Загальна кількість кредитів – 4, годин – 120, у т.ч. лекції – 28 годин, практичні заняття – 14 годин, самостійна робота – 48 години. Формат: очний (offline / face to face) / дистанційний (online). Мова викладання: українська Рік викладання – 2022
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	потребує базових знань з основ менеджменту та філософії.

1. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Теорія організації» є забезпечення формування у студентів системи знань, яка дає змогу розглядати будь-яку проблему через систему організаційних відносин та знаходити шлях до її вирішення через організаційно-конструктивну діяльність. Вивчення дисципліни «Теорія організації» сприяє формування сучасного, на основі системного підходу, світогляду, щодо створення, функціонування та еволюції організацій.

Завданнями вивчення дисципліни є :

- забезпечення студентів знаннями про теорію та практику функціонування організацій у мінливих умовах сучасного ринкового соціально-економічного середовища, про регулювання процесів, які в них відбуваються у взаємозв'язку із зовнішнім середовищем тощо;
- вивчення основних організаційних теорій;
- вивчення теоретико – методологічних засад й функціонування організацій;
- засвоєння основних методичних підходів аналізу внутрішнього й зовнішнього середовища організацій;
- набуття вмінь побудови організаційних структур організацій різних типів;
- набуття навичок трансформації, створення іміджу й культури організацій.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати

Загальні компетентності

ЗК2. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);

ЗК4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;

ЗК5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність);

Спеціальні компетентності

СК1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів;

СК3. Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту;

СК5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління;

СК6. Здатність формувати лідерські якості та демонструвати їх в процесі управління людьми;

СК7. Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість;

СК8. Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом.

СК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію;

СК10. Здатність до управління організацією та її розвитком.

СК 16. Здатність до організації безпеки соціально-економічних систем та кадрового складу.

Програмні результати навчання

ПРН6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.

ПРН10. Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач.

ПРН11. Забезпечувати особистий професійний розвиток та планування власного часу.

ПРН12. Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом).

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральнотехнічному національному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркових навчальних дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Завдання
1	2	3	4
Змістовий модуль 1. Загальна теорія організації			
1	Тема 1. Предмет, методологія, завдання теорії організації. Теорія організації як наука та її місце в системі наукових знань. Еволюція теорії організації. Основні ідеї теорії організації. Моделі теорії організації.	8	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Підготувати реферат на теми: 1. Аналіз структури і функціонування організації з позицій системного і антисистемного підходів. 2. Вплив організаційно-правової форми організації на її ефективність. 3. Аналіз і вдосконалення системи державної підтримки малого і середнього бізнесу у Кіровоградській області. 4. Управління державною (муниципальною) організацією: оцінка ефективності і шляхи вдосконалення (на прикладі...).

2	Тема 2. Організація як система Поняття організаційної системи. Організація як відкрита система. Соціальна організація. Класифікація організацій. Еволюція соціальних організацій.	8	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Підготувати есе на теми «Еволюція теоретичних концепцій організації». «Формування системних уявлень: Платон, Аристотель, Кант, А. Смит.»
3	Тема 3. Організація як процес Статика та динаміка організаційних систем. Динамічна організація. Принципи статичного та динамічного стану організації. Порівняльний аналіз принципів дії динамічних і статичних організацій. Організація як система процесів.	8	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Підготувати реферат на теми: 1. Моделі самоуправління розвитком людини 2. Порівняльний аналіз принципів дії динамічних і статичних організацій. 3. Організація як система процесів.
4	Тема 4. Життєвий цикл організації Теорії життєвого циклу організації. Модель життєвого циклу організації Л. Грейнера та І. Адізеса. Збереження рівноваги організації та її цілісності	10	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Підготувати реферат на теми: 1. Аналіз функціонування організації по етапах життєвого циклу (на прикладі...).
5	Тема 5. Закони і принципи організації Поняття про залежності й закони організації. Класифікація законів організації. Принципи дії статичних і динамічних організацій	8	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Дискусія на тему: «Принципи дії статичних і динамічних організацій»
6	Тема 6. Організація як соціум Поняття соціальної організації. Основні види соціальних організацій :формальна й неформальна організації. Регулятори в соціальній системі. Активність і опірність соціальної організації. Загальні риси соціальної організації	8	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Підготувати реферат на теми: 2. . Діагностика, формування і управління організаційною культурою (на прикладі...). 3. Діагностика і управління організаційними конфліктами.
1	2	3	4
7	Тема 7. Самоорганізація Природно-наукові засади, сутнісний зміст синергетики, синергетична концепція самоорганізації. Застосування основних принципів синергетичної теорії при дослідженні держави та права. Гнучкість і сталість організації. Гнучкість процесу: гнучкість орієнтації й реалізації, гнучкість системи: фактори й результати гнучкості системи	8	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Підготувати реферат на теми: 1. Сутність ПЕСТ-аналізу для оцінки чинників макросередовища організації. 2. Управління іміджем і діловою репутацією організації (на прикладі...).
	Тема 8. Управління організацією. Організація та управління. Система управління організацією. Технології управління організацією: теоретичні засади.	8	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Підготувати реферат на теми: 1. Вплив організаційно-правової форми організації на її ефективність. 2. Управління організаційними змінами (на прикладі...).
Змістовий модуль 2. Організація як об'єкт дослідження			
8	Тема 9. Організаційне проектування Сутність організаційного проектування. Універсальні погляди на проект організації. Етапи організаційного проектування. Методи проектування організації. Чинники проектування організації	12	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Підготувати реферат на теми: 1. Організаційна криза: діагностика і управління дисфункціями, організаційною патологією і процесами дезорганізації 2. Проектування організаційних систем. 3.
9	Тема 10. Організаційна культура. Поняття, структурні елементи і властивості організаційної культури. Функції організаційної культури. Класифікація організаційної культури. Система методів підтримки культури організації. Зміна організаційної культури.	8	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Підготувати реферат на теми: 1. Внутрішньоорганізаційний PR: формування довіри персоналу до організації. 2. Управління іміджем і діловою репутацією

			організації (на прикладі...).
10	Тема 11. Внутрішнє й зовнішнє середовище організації. Внутрішнє середовище організаційної системи. Змінні (внутрішні) фактори організації. Взаємозв'язок внутрішніх факторів. Методи дослідження внутрішнього середовища організації. Зовнішнє середовище організаційної системи, фактори безпосереднього і опосередкованого впливу, методи дослідження. Взаємозв'язок факторів зовнішнього та внутрішнього середовища організації.	12	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Підготувати реферат на теми: 1. Аналіз внутрішнього середовища організації і вдосконалення внутрішнього організаційних відносин (на прикладі...). 2. Аналіз і управління цілями і місією організації (на прикладі...). 3. Аналіз структури і функціонування організації з позицій системного і антисистемного підходів. Аналіз зовнішнього середовища організації і виробітку стратегії взаємодії (на прикладі...).
11	Тема 12. Інформаційно-аналітичні технології в організації. Інформація в організації як чинник забезпечення її ефективності. Управлінська інформація. Технології інформаційної діяльності в організації. Інформаційна система організації. Сучасні інформаційні технології організаційної культури.	10	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Підготувати реферат на теми: 1. Аналіз і оптимізація методів ухвалення управлінських рішень в організації (на прикладі...). 2. Управління організаційною поведінкою працівників організації (на прикладі...). 3. Аналіз і оптимізація взаємодії формальної і неформальної структур в організації (на прикладі...).
12	Тема 13. Ефективність діяльності організації: економічні та соціальні аспекти. Поняття ефективності діяльності організації. Чинники ефективності організації. Критерії організаційної ефективності та види ефектів. Оцінювання ефективності діяльності організації. Оцінювання ефективності організаційних систем.	12	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Докладно розглянути методіку розрахунку основних коефіцієнтів: ефективності організаційних форм управління; ланковості; територіальної концентрації; дублювання функцій; надійності системи управління; централізації (децентралізації) функцій; ефективності використання інформації.
	Разом	120	

5. Система оцінювання та вимоги

Протягом семестру здобувач може отримати max. 100 балів, у тому числі: перший рубіжний контроль – 50 балів, другий рубіжний контроль – 50 балів. По поточному контролю здобувач може набрати бали за активність на лекційних та практичних заняттях, виявлення рівня підготовки здобувачів із зазначеної теми під час опитування, тестування, презентації індивідуальних завдань, вирішення практичних задач та кейсів.

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю студентів, усне опитування, тестовий контроль.

Форма підсумкового контролю: екзамен.

Семестровий залік полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на лекційних, практичних, семінарських або лабораторних заняттях і виконання індивідуальних завдань за стобальною та дворівневою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ЄКТС результатів навчання.

Критерії оцінки заліку:

- «**зараховано**» – студент має стійкі знання про основні поняття дисципліни, може сформулювати взаємозв'язки між поняттями.

- «**не зараховано**» – студент має значні пропуски в знаннях, не може сформулювати взаємозв'язку між поняттями, що вивчаються в курсі, не має уявлення про більшість основних понять дисципліни, що вивчається.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Рекомендовані джерела інформації:

Основні

1. Монастирський Г.Л. Теорія організації [Текст] : підручник / Г. Л. Монастирський ; Терноп. нац. екон. ун-т. 2-е видання. Тернопіль : ТНЕУ, 2019. 287 с. 12

2. Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Теорія організацій» для студентів денної та заочної форми навчання за напрямом 6.030601 «Менеджмент» / уклад. Н. М. Глевацька, А. О. Доренська – Кропивницький, 2016. – 90 с. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/5503/1/3%20kyrs-TO.pdf>

4. Лафт Дж. ДО Теорія організації URL: <http://3knigi.ru/2009/08/17/teoriya-organizacii.html>

5. Тюрина А.Д. Теорія організації URL: <http://3knigi.ru/2009/08/17/teoriya-organizacii.-konspekt-lekcij.html>.

6. Стратегія підприємства: конспект лекцій / укладачі: І. Б. Дегтярєва, М. О. Харченко. – Суми : Сумський державний університет, 2016. – 80 с. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/45384/1/Dehtiarova_stratetiia.pdf

7. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Теорія організації»/ уклад. Г. Л. Монастирський, Р.Р.Августин, Ю.А.Богач ; Тернопільський національний економічний ун-т. Тернопіль: «Економічна думка» ТНЕУ, 2017. - 100с.

8. Конспект лекцій з дисципліни «Теорія організації». Укладач: к.с-г.н. Шлійко А.В. – Тернопіль, ТНЕУ, 2012. – 152 с.

9. Азбука управління проектами. основні поняття та визначення. Школа професора Тесли : веб-сайт. URL:

https://www.youtube.com/watch?v=EM4b_cz39fA

10. Баценко Л.М. Теорія організації [Текст] : навч. посіб. / Л. М. Баценко, Р. В. Галенін, М. М. Ксенофонтова ; Сум. нац. аграр. ун-т. Суми : Мрія, 2016. - 362 с.

11. Марченко О. М. Теорія організації [Текст] : навч. посіб. / О. М. Марченко, Л. М. Томаневич ; Львів, держ. ун-т внутр. справ. Львів : ЛьВДУВС, 2015.-359 с.

12. Петков В. П. Теорія та менеджмент організації : підручник /В. П. Петков. - Л. : Новий світ-2000, 2015. - 488с.

13. Терещенко Т.В. Теорія організації [Текст] : навч. посіб. / Терещенко Тетяна Василівна ; Хмельниц. ун-т упр. та права. - Хмельницький : Хмельниц. унт упр. та права, 2015. - 335 с.

14. Ващенко, О. П. Теорія та практика побудови організаційних систем управління [Текст] : навч. посіб. / О. П. Ващенко ; Держ. ун-т телекомунікацій. Київ: ДУТ, 2017. 112 с

15. Кожушко, Л.Ф. Менеджмент організацій: теорія та практика [Текст] : навч. посіб. / Л. Ф. Кожушко, Т. О. Кузнецова ; Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування. Рівне : НУВГП, 2016. 396 с.

Допоміжна

16. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Теорія організації» [Текст]: для слухачів магістратури за спец. 8.18010018 «Адміністративний менеджмент» / Терноп. нац. екон. ун-т ; [уклад. Г. П. Монастирський]. - 2ге вид., допов. й переробл. Т. : ТНЕУ, 2012. - 99 с.

17. Життєвий цикл підприємства: сутність, моделі, оцінка Матюшенко О. І. URL: https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2010-4_0-pages-82_91.pdf

18. Теорія організації як основа формування засад само менеджменту [Електронний ресурс] / Н. В. Осадча, Б. В. Літовченко // *Вісник економічної науки України*. - 2016. - № 1. - С. 98-106. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Venu_2016_1_17

19. Чернецька, Т.І. Сучасний урок: теорія і практика моделювання [Текст] : навч. посіб. для організаторів післядиплом. пед. освіти, слухачів курсів підвищ. кваліфікації пед. працівників та студ. вищ. пед. навч. закл. / Т. І. Чернецька. - К. : Праймдрук, 2011. 348 с.

20. Сергеева Л. М., Кондратьєва В. П., Хромей М. Я. Лідерство: навч. посібн. /за наук. ред. Л. М. Сергеевої. – Івано-Франківськ. «Лілея -НВ». 2015. – 296 с.

Інформаційні ресурси

1. Вища освіта та Болонський процес. Національний Темпус/Еразмус офіс в Україні URL: <https://www.tempus.org.ua/uk/vyshha-osvita-ta-bolonskyj-proces.html>

2. Державна служба статистики України URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>

3. Кабінет Міністрів України. Урядовий портал Офіційний веб-сайт URL: <https://www.kmu.gov.ua/>

4. Міністерство економічного розвитку і торгівлі. Офіційний веб-сайт URL: <https://my.gov.ua/info/department/1534/details>

5. Міністерство освіти і науки України. Офіційний веб-сайт URL:

<https://mon.gov.ua/ua>

6. Науково-практичний журнал «Менеджмент сьогодні» URL:
<https://science.lpnu.ua/uk/smeu>

7. Офіційний портал Верховної Ради України URL:
<https://www.rada.gov.ua/>

8. Президент України. Офіційне інтернет-представництво URL:
<https://www.president.gov.ua/>

9. ЮНЕСКО. Офіційний сайт веб-сайт. URL: <https://ru.unesco.org/>

10. Сайт наукової бібліотеки «Буковина». URL: <http://buklib.net>

11. Сайт Національної бібліотеки імені В.І. Вернадського. URL:
<http://www.nbuv.gov.ua/>

12. Український центр медіації. URL: www.kmbs.ua/storage/files/_brochure.pdf

13. Українські підручники он-лайн. URL: <http://pidruchniki.ws>

14. International Security and Partnership Center, Центр міжнародної безпеки та партнерства. URL: www.ispc.org.ua

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри ЕМ та КД, Протокол №1 від «15» серпня 2022 р.